

**ГЛАВНА СЛУЖБА
ЗА РЕВИЗИЈУ ЈАВНОГ СЕКТОРА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

Република Српска
78000 Бања Лука
Владике Платона бб
Тел: +387(0)51/493-555
Факс: +387(0)51/493-556
е-mail: revizija@gsr-rs.org

**Извјештај о статусу препорука датих
приликом финансијске ревизије Јавног предузећа
„Путеви Републике Српске“ д.о.о. Бања Лука за 2020. годину**

Број: ИП002-24

Бања Лука, 14.06.2024. године

САДРЖАЈ

I	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА	1
II	ИЗВЈЕШТАЈ О СТАТУСУ ПРЕПОРУКА ДАТИХ ПРИЛИКОМ ФИНАНСИЈСКЕ РЕВИЗИЈЕ ЈАВНОГ ПРЕДУЗЕЋА „ПУТЕВИ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ“ Д.О.О. БАЊА ЛУКА ЗА 2020. ГОДИНУ (НАЛАЗИ).....	3
	1. Увод	3
	2. Провођење препорука из предметног извјештаја	4
	2.1. Проведене препоруке	5
	2.2. Дјелимично проведене препоруке	6
	2.3. Нереализоване препоруке.....	7
	3. Закључак.....	8

I ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Предмет

Предмет овог ревизијског ангажмана је провјера провођења препорука датих у Извјештају о проведеној финансијској ревизији Јавног предузећа „Путеви Републике Српске“ д.о.о. Бања Лука за период 01.01-31.12.2020. година (број РВ064-21) и документације која поткрепљује проведеноност препорука кроз независни ангажман ради пружања увјеравања ограниченог степена о статусу препорука датих у ревизијском извјештају.

Одговорност руководства за провођење препорука

Директор је одговоран за припрему програма провођења датих препорука, за провођење датих препорука и извјештавање о проведеним препорукама.

Одговорност ревизора

Наша одговорност је да изразимо закључак о увјеравању ограниченог степена на основу проведених активности које поткрепљују извјештај о провођењу препорука. Провјеру статуса датих препорука смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске, ISAE 3000 - Ангажовања на основу којих се пружа увјеравање, која не спадају у ревизију или преглед финансијских информација и ISSAI стандардима ревизије релевантним за овај ангажман. Овим стандардима се налаже да поступамо у складу са етичким захтјевима и да ангажман увјеравања планирамо и извршимо на начин који омогућава да се, у ограниченом степеноу, увјеримо у статус датих препорука, односно да ли су дате препоруке проведене у складу са очекивањима извршене ревизије.

Ангажман ради пружања увјеравања ограниченог степена укључује провођење поступака у циљу прибављања довољних и адекватних ревизијских доказа о томе да су препоруке проведене на начин како је то ревизор препоручио. То подразумијева да нисмо вршили ревизију активности, трансакција и стања билансних позиција текуће године како би се увјерили да исте или сличне грешке, неправилности и неусклађености нису поновљене, већ смо се фокусирали на књиговодствену документацију и изјаве који подржавају извјештај о провођењу препорука датих за 2020. годину. Избор поступака провјере је заснован на просуђивању, укључујући процјену ризика материјално погрешних информација у извјештају о провођењу датих препорука. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за праћење провођења препорука датих од ревизора јавног сектора у циљу осмишљавања поступака који су одговарајући у датим околностима.

Сматрамо да су прибављени докази, с обзиром на увјеравања ограниченог степена, довољни и одговарајући и да подржавају закључке дате у извјештају.

Основ за закључак са резервом

Као што је наведено под тачкама 2.2. и 2.3. извјештаја:

Јавно предузеће „Путеви Републике Српске“ д.о.о. Бања Лука од укупно 17 препорука које су дате у Извјештају о проведеној финансијској ревизији за 2020. годину, дјелимично је провело двије препоруке, а пет препорука није проведено.

Дјелимично су проведене препоруке које се односе на попис имовине и обавеза и примјену МРС 16 Некретнине, постројења и опрема у дијелу који се односи на пренос ревалоризационих резерви.

Нису проведене препоруке које се односе на искњижавање замијењеног неамортизованог дијела пута у складу са МРС 16 Некретнине, постројења и опрема, сагласности Надзорног одбора приликом доношења интерних аката и смањења дугорочних резервисања, примјену Закључка Владе Републике Српске приликом исплате уговорених плата и накнада члановима Управе и исплате накнада за рад, употребе властитог аутомобила и мобилних телефона члановима Надзорног одбора.

Закључак са резервом

На основу извршене провјере провођења препорука датих у Извјештају о проведеној финансијској ревизији Јавног предузећа „Путеви Републике Српске“ д.о.о. Бања Лука за 2020. годину и документације која поткрепљује проведеноност препорука, осим за наведено у пасусу Основ за закључак са резервом, нисмо уочили ништа што би нас навело на увјерење да остале препоруке нису проведене.

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

Бања Лука, 14.06.2024. године

II ИЗВЈЕШТАЈ О СТАТУСУ ПРЕПОРУКА ДАТИХ ПРИЛИКОМ ФИНАНСИЈСКЕ РЕВИЗИЈЕ ЈАВНОГ ПРЕДУЗЕЋА „ПУТЕВИ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ“ Д.О.О. БАЊА ЛУКА ЗА 2020. ГОДИНУ (НАЛАЗИ)

1. Увод

Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске (у даљем тексту: Главна служба за ревизију) извршила је финансијску ревизију Јавног предузећа „Путеви Републике Српске“ д.о.о. Бања Лука за 2020. годину и у ревизијском извјештају број РВ064-21 од 08.12.2021. године изразила мишљење са резервом за финансијске извјештаје и мишљење са резервом за усклађеност.

Приликом наведене ревизије дате су препоруке за финансијске извјештаје, да се:

- 1) попис имовине и обавеза врши у складу са чланом 17. став (8), чланом 18. став (1) тачке 5) и 7) Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза,
- 2) преиспитају рачуноводствене политике Одмјеравање након признавања јавних путева, некретнина, постојења и опреме усвојене Правилником о рачуноводственим политикама Предузећа у односу на параграф 41 МРС 16 Некретнине, постројења и опрема и да се рачуноводствене политике примијењене за обрачун амортизације усагласе са рачуноводственим политикама дефинисаним Правилником о рачуноводственим политикама Предузећа,
- 3) евидентирање бруто накнада за помоћи запосленима, ПТТ услуга и судских трошкова, расхода из ранијег периода и набавка ауто-гума, заштитне и ХТЗ опреме врши у складу са чланом 2. став (4), чланом 8. став (7) и чланом 26. Правилника о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике и захтјевима МРС 2 Залихе,
- 4) уплате заједници етажних власника за трошкове инвестиционог одржавања признају као аванси за некретнине, постројења и опрему, сходно члану 4. став (13) Правилника о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике, а да се након информације о стварном утрошку истих изврши анализа улагања и сходно томе, а према рачуноводственим правилима за привредна друштва изврши признавање улагања, те да се успостави помоћна евиденција уплата и трошења аконтација за инвестиционо одржавање,
- 5) приликом евидентирања нових улагања на постојећим путевима врши искњижавање замијењеног неамортизованог дијела пута, у складу са параграфом 13 и 70 МРС 16 Некретнине, постројења и опрема,
- 6) позиције ванбилансне активе и пасиве евидентирају у складу са чланом 62. и 63. Правилника о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике,
- 7) врши објелодањивање свих неусаглашених салда потраживања и обавеза у складу са чланом 18. став 3. Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске и

- 8) врши објелодањивање додатних информација према параграфу 112 (ц) МРС 1 Презентација финансијских извјештаја и параграфу 21 МРС 10 Догађаји послерије извјештајног периода.

За усклађеност препоручено је директору да обезбиједи:

- 1) да се приликом доношења интерних аката обезбиједи сагласност Надзорног одбора у складу са чланом 7. став (1) тачка а) Закона о јавним предузећима и члана 22. став (1) алинеја 1. и 6. Статута Предузећа,
- 2) да се приликом провођења поступака јавних набавки уговори са изабраним понуђачима закључују у роковима дефинисаним чланом 72. став (1) и 89. став (3) Закона о јавним набавкама и да се вриједност јавних набавки процјењује у складу са чланом 14, 15. став (6) и 87. став (2) наведеног Закона,
- 3) да се плате руководећем особљу одређују у складу са Закључком Владе Републике Српске,
- 4) закључивање уговора о раду на одређено вријеме у складу са чланом 39. став (1) Закона о раду и чланом 10. став (3) Правилника о раду,
- 5) признавање права на накнаде за увећање основне плате по основу радног учинка у складу са чланом 69. Правилника о раду,
- 6) да се обрачун накнада члановима Надзорног одбора врши у складу са Одлуком Управе и Одлуком о висини накнаде трошкова за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у Републици Српској,
- 7) да се на услуге извршене од пружаоца услуге који нема сједиште у БиХ обрачун пореза на додату вриједност врши у складу са чланом 13. став (1) тачка 3. и чланом 15. став (2) тачка 4. под ц) Закона о порезу на додату вриједност и
- 8) предузимање активности на наплати потраживања од купаца у складу са одредбама закључених уговора о закупу путног земљишта.

За усклађеност препоручено је Надзорном одбору да обезбиједи да се:

- 9) уговорене плате и накнаде плата члановима Управе одређују у складу са Закључком Владе Републике Српске.

На достављени Нацрт извјештаја о статусу датих препорука није било примједби.

2. Провођење препорука из предметног извјештаја

Јавно предузеће „Путеви Републике Српске“ д.о.о. Бања Лука (у даљем тексту: Предузеће) доставило је Главној служби за ревизију Одговор о активностима на отклањању неправилности утврђених у Извјештају о проведеној финансијској ревизији Јавног предузећа „Путеви Републике Српске“ д.о.о. Бања Лука за период 01.01-31.12.2020. године, након рока прописаног чланом 21. став (3) Закона о ревизији јавног сектора Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 98/05 и 20/14).

Извјештај о проведеним активностима на отклањању неправилности утврђених у извјештају о проведеној финансијској ревизији Јавног предузећа „Путеви Републике Српске“ д.о.о. Бања Лука за период 01.01-31.12.2020. године достављен је током провјере статуса препорука.

Препорука за усклађеност под редним бројем 7 у вези обрачуна пореза на додату вриједност у складу са чланом 13. став (1) тачка 3. и чланом 15. став (2) тачка 4. под

ц) Закона о порезу на додату вриједност, која се односи на услуге извршене од пружаоца услуге који немају сједиште у БиХ није актуелна, јер Предузеће није имало такве услуге које би захтијевале обрачун пореза на додату вриједност.

2.1. Проведене препоруке

На основу провјере презентоване књиговодствене и друге пратеће документације и предузетих мјера (или датих образложења одговорних особа) за провођење препорука стекли смо увјерење да је Предузеће провело пет препорука за финансијске извјештаје које су дате под редним бројем 3, 4, 6, 7 и 8 предметног ревизијског извјештаја и четири препоруке за усклађеност које су дате под редним бројем 2, 4, 5 и 8.

Препорука број 3 за финансијске извјештаје

Предузеће је у 2022. години класификовало набавку ауто-гума, заштитне и хтз опреме (20.799 КМ), бруто накнаде за помоћи запосленима (133.571 КМ), ПТТ услуге (194.709 КМ) и судске трошкове (422.572 КМ) у складу са чланом 2. став (4), чланом 12. став (6), чланом 44. став (6), чланом 45. став (3) и чланом 47. став (9) Правилника о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике („Службени гласник Републике Српске“, број 104/21 и 59/22) који је у примјени од 01.01.2022. године.

Препорука број 4 за финансијске извјештаје

Предузеће је у 2022. години уплате заједници етажних власника за трошкове инвестиционог одржавања признало као авансе за некретнине, постројења и опрему, сходно члану 4. став (8) Правилника о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике и успоставило помоћну евиденцију уплата и трошења аконтација за инвестиционо одржавање. Након информације добијене од ЗЕВ ПЦ „Интегра“ Бања Лука о стварном утрошку истих извршена је анализа улагања и сходно томе, а према рачуноводственим правилима за привредна друштва, извршено је признавање улагања у оквиру грађевинских објеката.

Препорука број 6 за финансијске извјештаје

У вези дате препоруке, на позицијама ванбилансне активе и ванбилансне пасиве на дан 31.12.2022. године исказане су важеће гаранције, примљене и дате мјенице у износу од 260.105.358 КМ, у складу са чланом 67. и 68. Правилника о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике.

Препорука број 7 и 8 за финансијске извјештаје

У вези датих препорука, уз финансијске извјештаје за 2022. годину сачињене су Напомене у којима су објелодањена неусаглашена салда потраживања и обавеза у складу са чланом 18. став (3) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 94/15 и 78/20) и додатне информације према параграфу 112 (ц) МРС 1 Презентација финансијских извјештаја.

У 2022. години није било активности које би захтијевале објелодањивања у складу са параграфом 21 МРС 10 Догађаји послје извјештајног периода.

Препорука број 2 за усклађеност

У вези дате препоруке, Предузеће је приликом провођења поступака јавних набавки уговоре са изабраним понуђачима закључивало у роковима дефинисаним чланом 72.

став (1) и 89. став (3) Закона о јавним набавкама. Такође, вриједност јавних набавки је процјењивана у складу са чланом 14., 15. став (6) и 87. став (2) наведеног закона.

Препорука број 4 за усклађеност

У вези дате препоруке, Преузеће је закључивало уговоре о раду на одређено вријеме у складу са чланом 39. Закона о раду („Службени гласник Републике Српске“, број 1/16, 66/18, 91/21 и 119/21) и чланом 10. став (3) Правилника о раду ЈП „Путеви Републике Српске“ д.о.о. Бања Лука (из новембра 2022. године и јануара 2023. године). Најчешћи разлог за закључивање уговора о раду на одређено вријеме је повећани обим посла. На дан 31.12.2023. године је било ангажовано 10 извршилаца на одређено вријеме.

Препорука број 5 за усклађеност

У вези дате препоруке, руководиоци одјељења или извршни директори су достављали директору Предузећа приједлог за увећање зараде на основу којих су доношене одлуке о увећању зараде у складу са чланом 68. Правилника о раду Предузећа.

Препорука број 8 за усклађеност

У вези дате препоруке, Предузеће као закуподавац је на основу података о ненаплаћеним потраживањима по основу закупа путног земљишта слало опомене закупцима. Уколико закупци нису поступали по опомени против њих су се подносиле тужбе надлежном суду. Након окончања парничног поступка против тужених су покретани извршни поступци пред надлежним судом. У 2022. години вриједност судских спорова за ненаплаћена потраживања по основу закупа путног земљишта (укључујући и судске трошкове) процијењена је у износу од 285.849 КМ.

2.2. Дјелимично проведене препоруке

На основу провјере презентоване књиговодствене и друге пратеће документације и предузетих мјера (или датих образложења одговорних особа) за провођење препорука стекли смо увјерење да је Предузеће дјелимично провело двије препорука за финансијске извјештаје које су дате под редним бројем 1 и 2 предметног ревизијског извјештаја.

Препорука број 1 за финансијске извјештаје

Предузеће је извршило попис имовине и обавеза са стањем на дан 31.12.2022. године у Извјештају о попису је извршен пренос података о стањима имовине и обавеза са документације која одражава екстерну потврду стања код пописа имовине и обавеза у складу са чланом 18. став (1) тачке 5. и 7. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза („Службени гласник Републике Српске“, број 45/16 и 113/21).

Препорука није проведена у дијелу који се односи на овјеру свих запримљених примјерака пописних листи од стране одговорног лица (навођење тачног датума њиховог пријема и овјере, те потпис овлашћеног лица на пописним листама) што није у складу са чланом 17. став (8) наведеног Правилника.

Препорука број 2 за финансијске извјештаје

Предузеће је у току 2022. године донијело Правилник о допуни Правилника о рачуноводственим политикама којим је у члану 44. додавањем става (3) дефинисан начин признавање трошкова материјала, ауто гума и хтз опреме.

Обрачун амортизације вршен је у складу са Рачуноводственим политикама Предузећа (члан 23.).

Такође, Предузеће је извршило укњижавање процјене из 2019. године чиме су усаглашене помоћне евиденције и Главна књига некретнина, постројења и опреме.

Препорука није проведена у дијелу који се односи на параграф 41 МРС 16 Некретнине, постојења и опрема по којем се ревалоризационе резерве континуирано преносе на нераспоређену добит. Предузеће је у 2023. години предузело активности на ажурирању помоћних евиденција (аналитички по контима) јавних путева, постројења и опреме у циљу утврђивања тачног износа ревалоризационих резерви. Предузеће је извршило пренос ревалоризационих резерви на нераспоређену добит за 2023. годину (5.036.442 КМ), док ће пренос ревалоризационих резерви за 2021. и 2022. годину бити евидентиран након што се изврше потребне провјере и утврде тачни износи.

2.3. Нереализоване препоруке

На основу провјере презентоване књиговодствене и друге пратеће документације и предузетих мјера (или датих образложења одговорних особа) за провођење препорука стекли смо увјерење да Предузеће није провело једну препоруку за финансијске извјештаје која је дата под редним бројем 5 предметног ревизијског извјештаја и четири препоруке за усклађеност које су дате под редним бројем 1, 3, 6 и 9.

Препорука број 5 за финансијске извјештаје

Предузеће приликом евидентирања нових улагања на постојећим путевима није вршило искњижавање замијењеног неамортизованог дијела пута, у складу са параграфом 13 и 70 МРС 16 Некретнине, постројења и опрема. Према писаном образложења техничког сектора, не постоје услови за тачно утврђивање реалних вриједности неамортизованог дијела пута будући да се кроз редовно одржавање реализују активности које утичу на продужење корисног вијека трајања пута.

Препорука број 1 за усклађеност

Предузеће приликом доношења интерних аката (Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста и Правилник о раду) није обезбиједило сагласност Надзорног одбора у складу са чланом 7. став (1) тачка а) Закона о јавним предузећима („Службени гласник Републике Српске“, број 75/04 и 78/11) и члана 22. став (1) алинеја 1. и 6. Статута Предузећа („Службени гласник Републике Српске“, број 83/12, 111/14 и 89/17), уз образложење да Надзорни одбор кроз усвајање Плана пословања даје сагласност на интерна акта и надзире рад Управе Предузећа.

Такође, за смањење дугорочних резервисања по основу судских спорова у 2022. години (278.944 КМ) није обезбијеђена одлука Надзорног одбора.

Препорука број 3 и број 9 за усклађеност

Уговорене плате именованим лицима и плате руководиоца нису умањене за 10% према одредбама Закључка Владе Републике Српске о умањењу уговорених плата директора, извршних директора и руководећих радника у јавним предузећима од 03.03.2011. године и 11.01.2013. године. У писаном образложењу наведено је да се након извршених консултација са Надзорним одбором, Министарством саобраћаја и веза као ресорним надлежним министарством и представницима Владе Републике Српске, у функцији скупштине Предузећа, очекује доношење коначног рјешења, у виду новог закључка или стављањем постојећег ван снаге, које ће се односити на сва јавна предузећа.

Препорука број 6 за усклађеност

Предузеће је Одлуком број 01-345-УП-62/22 од 30.05.2022. године утврдило мјесечну накнаду за рад чланова Надзорног одбора у износу од 600 КМ која се примјењује од 01.06.2022. године, што није у складу са Закључком Владе Републике Српске број 04/1-012-2-351/11 од 03.03.2011. године којом је дефинисана накнада у износу од 500 КМ.

У 2022. години Предузеће је за три члана Надзорног одбора вршило исплату накнаде трошкова коришћење путничког аутомобила у личном власништву за службено путовање што је дефинисано Одлуком о висини накнаде трошкова за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“, број 57/21).

Такође, чланови Надзорног одбора су кроз VPN мрежу имали право на коришћење мобилних телефона што није дефинисано Смјерницом за примјену Закључка о измјени Закључка од 26.03.2013. године (број 04/1-012-2-612/13 од 04.04.2013. године).

Интерном Одлуком од 30.05.2022. године утврђена је мјесечна накнада за рад чланова Надзорног одбора али не и накнада за коришћење путничког аутомобила у личном власништву за службено путовање и накнада за коришћење мобилних телефона.

3. Закључак

Предузеће је доставило Главној служби за ревизију Одговор о предузетим радњама по датим препорукама утврђеним према Извјештају Главне службе за ревизију јавног сектора Републике Српске оведеној финансијској ревизији у Јавном предузећу „Путеви Републике Српске“ д.о.о. Бања Лука за 2020. годину, након рока прописаног чланом 21. став (3) Закона о ревизији јавног сектора Републике Српске.

На основу испитане књиговодствене и друге пратеће документације и датих образложења одговорних лица, закључили смо да је од укупно 17 датих препорука девет проведено, двије препоруке дјелимично проведене, пет препорука није проведено и једна препорука није актуелна.

Ревизијски тим

Сњежана Тубић, с.р.

Ивана Марјановић, с.р.

Душка Бркић, с.р.